

DOI 10.32782/city-development.2025.4-22

УДК 005.336.4:[005.591.6:330.322]

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ В СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Пригодюк Олена Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4706-391X>

Мартінович Віктор Геннадійович

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та управління
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5210-3026>

Марченко Олександр Юрійович

доктор філософії з економіки,
докторант кафедри економіки та управління
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3137-0480>

Анотація. У статті досліджено теоретико-методологічні засади формування та розвитку інтелектуального капіталу в системі інноваційно-інвестиційного менеджменту промислових підприємств. Обґрунтовано, що в умовах переходу до знаннєвої економіки саме інтелектуальний капітал стає ключовим ресурсом забезпечення конкурентоспроможності, інноваційної активності та стійкого розвитку підприємств. Проаналізовано сучасні наукові підходи до структурування інтелектуального капіталу, що включає людський, структурний та реляційний компоненти, а також його вплив на формування інноваційного потенціалу організації. На основі узагальнення наукових джерел і результатів дослідження розроблено концептуальну схему інтеграції інтелектуального капіталу в систему інноваційно-інвестиційного менеджменту, у якій визначено механізми взаємозв'язку між нематеріальними активами, процесами управління знаннями, інноваційною діяльністю та інвестиційними рішеннями. Доведено, що інтелектуальний капітал виконує системоутворювальну функцію, поєднуючи управлінські, науково-технологічні та фінансові процеси, що забезпечує синергію між інвестиційною діяльністю і створенням нових технологічних рішень. Інтелектуальний капітал розглядається як стратегічний ресурс, каталізатор інновацій і мультиплікатор вартості підприємства, який забезпечує перехід від ресурсно-виробничої до знаннєвої моделі розвитку. Практична значимість запропонованої моделі полягає у можливості формування методичного інструментарію для оцінювання, моніторингу та управління інтелектуальним капіталом у межах інноваційно-інвестиційних стратегій промислових підприємств.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, інноваційно-інвестиційний менеджмент, підприємство, інноваційний потенціал.

Актуальність проблеми. Сучасна економіка характеризується поступовим зсувом від моделі, орієнтованої на матеріальні ресурси, до моделі, де визначальну роль відіграють знання, інновації та нематеріальні активи. Для промислових підприємств це означає необхідність переосмислення традиційних підходів до інноваційно-інвестиційного менеджменту. Інтелектуальний капітал, це сукупність знань, компетенцій, взаємозв'язків

та інтелектуальних ресурсів організації, що стає джерелом сталої конкурентної переваги. Однак у практиці управління інвестиціями та інноваціями часто відсутнє системне включення інтелектуального капіталу в процеси прийняття рішень, його складно ідентифікувати, кількісно оцінити та інтегрувати в інвестиційні стратегії.

В умовах глобальної конкуренції, прискореної технологічної трансформації та обмежених фінан-

сових ресурсів саме інтелектуальний капітал стає вирішальним ресурсом забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств. З переходом від індустріальної до знаннєвої економіки, підприємства дедалі більше орієнтуються на нематеріальні активи, знання, компетенції працівників, організаційні процеси, бренди, патенти та взаємини зі стейкхолдерами. Водночас ефективна інтеграція інтелектуального капіталу у інноваційно-інвестиційний менеджмент, це складний і багатовимірний процес, який вимагає методичних підходів до оцінки інтелектуального капіталу, механізмів його мобілізації під інвестиційні проекти, KPI для моніторингу результативності, а також системи інтервенцій зі сторони корпоративного управління. Проблема загострюється для промислових підприємств із високою капіталоємністю обладнання, де інвестиційні рішення традиційно базуються на фінансово-фізичних показниках і термінах окупності, що ігнорують довгострокові ефекти від накопичення знань, бренду, організаційної культури та людського потенціалу, саме внаслідок цього виникає ризик недооцінки реального потенціалу підприємства та невідповідності інноваційних проектів стратегічним цілям.

З огляду на вищезазначене, необхідне розроблення науково-обґрунтованих підходів до інтеграції інтелектуального капіталу в систему інноваційно-інвестиційного менеджменту, що дозволить підвищити ефективність інвестиційних рішень та прискорити трансформацію промислових підприємств у більш інноваційно орієнтовані структури.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Останніми роками інтелектуальний капітал привертає значну увагу в наукових дослідженнях та практиці менеджменту. Класичну проблематику структурування інтелектуального капіталу і його складників добре відображають праці І. Єпіфанової та Д. Гладкої [1] та Г. Партіна та А. Загороднього [7]. Автори узагальнюють існуючі підходи й пропонують трикомпонентну модель (людський, структурний, реляційний капітал), що слугує теоретичною основою для подальшого емпіричного аналізу і практичних заходів. Н. Магас та співавтори [5] розвивають цю думку, відзначаючи еволюцію концепту інтелектуального капіталу та підкреслюючи потребу у методологічній узгодженості в оцінюванні нематеріальних активів. С. Турчіна та В. Азаров [12] акцентують увагу на зв'язку інтелектуального капіталу із правовими інструментами, що важливо для забезпечення економічної віддачі від інвестицій у знання. Значну увагу науковці приділяють взаємозв'язку інтелектуального капіталу та цифрової економіки. Л. Заборський, Д. Шапошніков, Л. Білаковський [2] та А. Рамський, Є. Лойко [8] досліджують, як цифрові платформи й інструменти змінюють механізми акумуляції й трансформації знань у цінність. П. Іжевський та співавтори

[4] показують практичні ефекти цифрових інновацій на розвиток малого бізнесу, що моделює адаптацію підходів до інтелектуального капіталу для промислових підприємств. В. Залізнюк [3] та Сакун та співавтори [9] розглядають сучасні виклики інвестиційного менеджменту, підвищену невизначеність, потребу у врахуванні нематеріальних ризиків та інтеграції управління ризиками. Р. Манн, В. Мартінович [6] та С. Сіденко [10] підкреслюють, що вплив інтелектуального капіталу на інноваційний розвиток має виражені регіональні виміри: доступ до наукових установ, локальні кластери, регуляторне середовище формують різні траєкторії трансформації інтелектуального капіталу у інноваційні результати. Це важливо для промислових підприємств, оскільки їхні інвестиційні рішення залежать від локального інноваційного екосистемного контексту. Г. Партин, А. Загородній [7] та О. Шульга [13] систематизують методи оцінювання інтелектуального капіталу.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз літератури дозволяє виділити кілька ключових невирішених проблем в контексті досліджуваної теми, а саме, недостатня уніфікація та стандартизація оцінювання інтелектуального капіталу для промислових підприємств, що ускладнює порівняння та інтеграцію даних у процес інвестиційного планування, відсутність інтегрованих моделей, які б поєднували оцінювання інтелектуального капіталу з інструментами інвестиційної економіки та з урахуванням нематеріальних ефектів і нечітких змін у ринковому середовищі, проблеми трансформації внутрішніх процесів підприємства, таких як організаційна культура, системи мотивації, управління знаннями, під інноваційно-інвестиційні цілі, низький рівень використання інтелектуального капіталу в обґрунтуванні інвестиційних проектів, відсутність методик управління інтелектуальним капіталом у контексті галузевих особливостей промислового виробництва. Ці прогалини обумовлюють необхідність розробки практично орієнтованої, теоретично обґрунтованої методики, яка дозволить інтегрувати інтелектуальний капітал в інноваційно-інвестиційний менеджмент промислових підприємств.

Мета статті. Розробити концептуальну модель та прикладну методiku інтеграції інтелектуального капіталу в систему інноваційно-інвестиційного менеджменту промислових підприємств, що забезпечить поліпшення процесу відбору інвестиційних проектів, підвищення ефективності інновацій та оптимізацію розподілу ресурсів між матеріальними та нематеріальними активами.

Результати дослідження. Інтелектуальний капітал в наукових джерелах розуміється як сукупність людських, структурних та реляційних ресурсів, що генерують майбутні економічні вигоди [1; 5; 7; 10]. Для промислових під-

приємств доцільно деталізувати ці компоненти наступним чином:

- людський капітал включає в себе компетенції інженерно-технічного персоналу, управлінські навички, здатність до вирішення інноваційних задач, досвід у впровадженні технологічних змін;
- структурний капітал передбачає патенти, технологічні карти, організаційні процеси, системи управління якістю, бази знань;
- реляційний капітал це партнерські мережі, зв'язки з постачальниками технологій, клієнтські відносини, репутація на ринку.

Інтелектуальний капітал виступає ядром, що з'єднує інноваційні процеси – створення нових технологій, продуктів, методів та інвестиційні процеси – розподіл ресурсів, фінансування, управління ризиками, що забезпечує перетворення інвестиційних ресурсів у стійкі інноваційні результати [4; 6]. Таким чином створюється циклічна динаміка: інтелектуальний капітал → інновації → інвестиційна ефективність → новий інтелектуальний капітал.

Візуалізацію інтеграції інтелектуального капіталу в систему інноваційно-інвестиційного менеджменту наведено в табл. 1.

Результатом інтеграції інтелектуального капіталу у систему інноваційно-інвестиційного менеджменту є: зростання інноваційної продуктивності, підвищення капіталізації підприємства за рахунок нематеріальних активів, зниження ризику інвестиційних рішень через глибше розуміння компетенцій і знань, формування самопідсилювального механізму розвитку «інвестиції в знання → інновації → прибуток → нові інвестиції».

Інтелектуальний капітал створює інноваційний потенціал, який через механізми інвестиційного менеджменту трансформується у інноваційні результати (нові продукти, технології, процеси), що забезпечують зростання вартості підприємства та відтворення інтелектуального капіталу.

Побудуємо концептуальну схему, що відображає системно-структурний підхід до розуміння ролі інтелектуального капіталу в іннова-

Таблиця 1 – Інтеграція інтелектуального капіталу в систему інноваційно-інвестиційного менеджменту

Блок 1. Ресурсна база системи		
Компоненти	Зміст	Роль у системі
Людський капітал	Знання, навички, компетенції, креативність працівників, управлінська культура	Генерація інноваційних ідей, ефективне використання інвестиційних ресурсів
Структурний капітал	Технології, бази даних, бізнес-процеси, інформаційні системи, патенти	Інституціоналізація знань, прискорення інноваційних процесів
Реляційний капітал	Взаємини з партнерами, клієнтами, науковими установами, репутація	Доступ до зовнішніх знань і джерел інвестицій, формування довіри
Блок 2. Функціональні підсистеми інноваційно-інвестиційного менеджменту		
Підсистема	Основні функції	Зв'язок з інтелектуальним капіталом
Інноваційний менеджмент	Генерація, розробка, впровадження нових продуктів і технологій	Використовує людський і структурний капітал як основу інновацій
Інвестиційний менеджмент	Формування, оцінка та реалізація інвестиційних проєктів	Орієнтується на потенціал інтелектуального капіталу при виборі об'єктів інвестування
Фінансово-аналітична підсистема	Оцінка ефективності інвестицій, управління ризиками	Ураховує нематеріальні ефекти від інтелектуального капіталу, а саме підвищення продуктивності та інноваційну віддачу
Управління знаннями	Збереження, обмін, кодифікація знань	Забезпечує трансформацію індивідуальних знань у організаційні
Блок 3. Механізми інтеграції інтелектуального у систему управління		
Оцінювання інтелектуального капіталу	Аудит людського, структурного, реляційного капіталу	
Інвестування в інтелектуальний капітал	Фінансування навчання, цифровізації, патентування	
Моніторинг ефективності	KPI: результат від зростання інтелектуального капіталу, частка нових продуктів, інноваційна рентабельність	
Зворотний зв'язок	Результати інновацій формують приріст ІК (нові знання, досвід, репутація)	

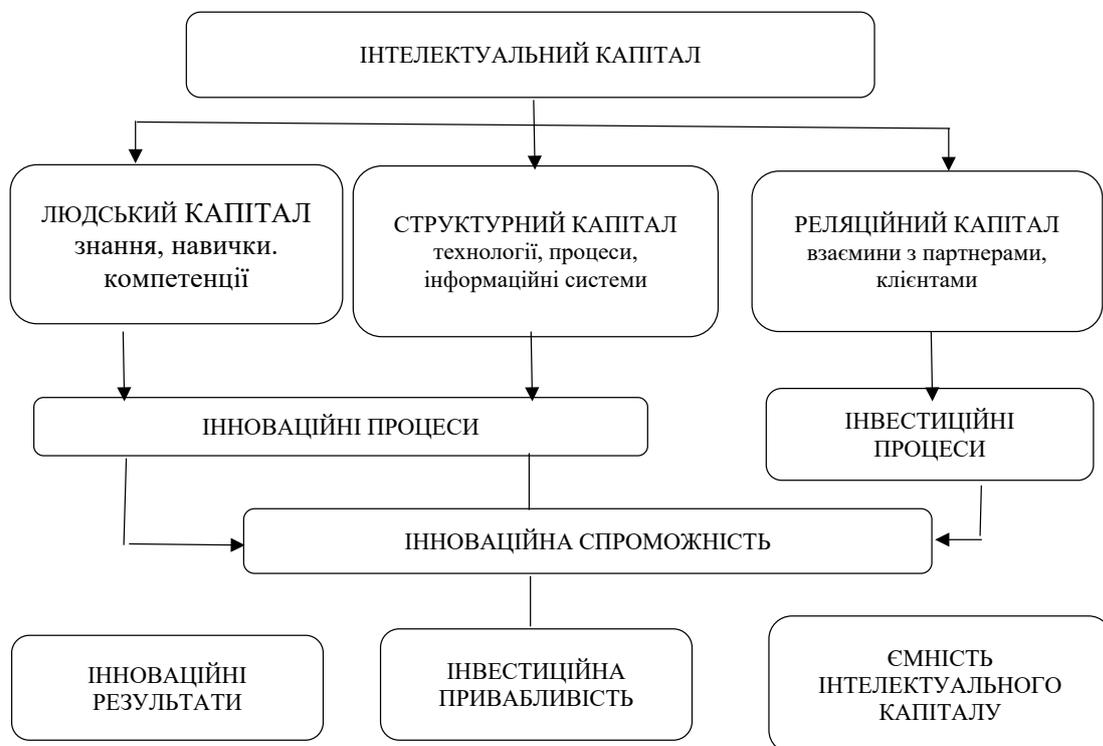
Джерело: складено авторами на основі [2, 5, 7, 11]

ційно-інвестиційному менеджменті промислових підприємств. Основою якої є інтелектуальний капітал, який виступає базовим елементом формування та реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій, його значимість полягає у тому, що він забезпечує перехід підприємства від традиційної ресурсно-виробничої моделі до моделі знанневої економіки, де ключовим джерелом розвитку є знання, креативність, компетентність і здатність до інновацій. Інтелектуальний капітал представлено у трьох взаємопов'язаних складниках: людський капітал (знання, навички, компетентності, креативність персоналу) формує основу для генерування інноваційних ідей і рішень, та є рушійною силою розвитку технологічних інновацій і підвищення ефективності управління; структурний капітал (організаційні процеси, інформаційні системи, патенти, технології, корпоративна культура) створює умови для накопичення, збереження та трансформації знань у практичні результати, який забезпечує сталість інноваційних процесів та формує основу для ефективного інвестиційного планування; реляційний капітал (взаємовідносини з партнерами, інвесторами, клієнтами, науковими установами) сприяє залученню зовнішніх ресурсів, знань і фінансових потоків, необхідних для реалізації інноваційних проєктів [6; 7; 8].

Через взаємодію зазначених елементів інтелектуальний капітал формує інноваційний

потенціал підприємства, який виступає основою для ефективного інноваційно-інвестиційного менеджменту, саме цей потенціал визначає здатність підприємства ідентифікувати перспективні напрями розвитку, оцінювати інвестиційні ризики, оптимізувати розподіл ресурсів та прискорювати комерціалізацію інновацій. Інтелектуальний капітал у межах системи інноваційно-інвестиційного менеджменту виконує функції стратегічного ресурсу, каталізатора інновацій і мультиплікатора вартості, що інтегрує управлінські, науково-технічні та фінансові процеси, забезпечуючи синергію між інвестиційною діяльністю і створенням нових технологічних рішень. Завдяки цьому інвестиції в інтелектуальні активи трансформуються у довгострокові конкурентні переваги промислового підприємства. Інтелектуальний капітал є системоутворювальним елементом інноваційно-інвестиційного менеджменту, який поєднує людський потенціал, організаційні ресурси та зовнішні зв'язки в єдину цілісну структуру. Його ефективне використання визначає інтенсивність інноваційних процесів, результативність інвестиційних рішень і стійкість економічного зростання підприємства у сучасних умовах глобальної конкуренції та технологічних трансформацій.

Концептуальну схему інтелектуальний капітал в системі інноваційно-інвестиційного менеджменту представлено на рис. 1.

Рисунок 1 – Концептуальна схема інтелектуальний капітал в системі інноваційно-інвестиційного менеджменту

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 8; 13; 14]

У контексті цифрової економіки інтелектуальний капітал виступає не лише внутрішнім ресурсом, а й стратегічним драйвером зростання вартості підприємства, який забезпечує підвищення ефективності управлінських рішень, гнучкість організаційних структур та інноваційну спроможність. Запропонована схема відображає інтеграційний характер взаємозв'язку між інтелектуальними активами та процесами інноваційного й інвестиційного менеджменту, що уможливорює перехід від ресурсно-сировинної до знаннєвої моделі розвитку промисловості [15].

Концепція має практичну цінність у тому, що вона дає змогу:

- визначити структуру інтелектуального капіталу підприємства та оцінити внесок кожного його елемента у формування інноваційної вартості;
- сформувати механізм управління інтелектуальними активами, який інтегрує процеси генерування знань, розробки технологій та інвестування у людський і структурний потенціал;
- підвищити ефективність інноваційно-інвестиційних рішень шляхом узгодження стратегічних цілей із потенціалом знань і компетенцій персоналу;
- забезпечити зворотний зв'язок між результатами інноваційної діяльності та подальшими інвестиціями в розвиток інтелектуального капіталу.

Отже, запропонована схема слугує методологічною основою для побудови моделі управління інноваційно-інвестиційним розвитком промислового підприємства, орієнтованої на максимізацію нематеріальної вартості. Вона поглиблює наукові уявлення про роль інтелектуального капіталу як ключового ресурсу інноваційної економіки, формує підґрунтя для створення системи стратегічного менеджменту знань та сприяє розробці

інструментів оцінювання ефективності інтелектуальних інвестицій.

Висновки. Інтелектуальний капітал є ключовим стратегічним ресурсом інноваційно-інвестиційного розвитку промислових підприємств, який формує основу їхньої конкурентоспроможності, забезпечує зростання вартості бізнесу та підвищує ефективність використання матеріальних і фінансових ресурсів. У сучасних умовах цифрової трансформації саме інтелектуальний капітал стає рушієм переходу від традиційних моделей виробництва до економіки знань. Інноваційно-інвестиційний менеджмент, інтегрований із системою управління інтелектуальним капіталом, забезпечує збалансований розвиток підприємства через гармонізацію процесів створення, накопичення, використання та комерціалізації знань. Такий підхід сприяє формуванню стійкої конкурентної переваги на основі унікальних компетенцій, технологічних рішень і партнерських відносин. Запропонована концептуальна схема ролі інтелектуального капіталу в системі інноваційно-інвестиційного менеджменту відображає його функціонування як центрального елемента, що поєднує інтелектуальні ресурси, цифрову інфраструктуру, інвестиційні механізми та результати інноваційної діяльності. Вона демонструє системний характер впливу інтелектуального капіталу на ефективність управління інноваціями та інвестиціями. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості застосування концепції управління інтелектуальним капіталом у процесі формування інноваційно-інвестиційної стратегії промислових підприємств, розробки методичних підходів до оцінки ефективності нематеріальних активів та вдосконалення механізмів залучення інвестицій у знаннєві ресурси.

Бібліографічний список:

1. Єпіфанова І., Гладка Д. Сутність і складові інтелектуального капіталу підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 4, Т. 1. С. 108-112.
2. Заборський Л., Шапошніков Д., Білаковський Л. Цифрова економіка та її роль у формуванні інноваційного бізнес-середовища. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 217-224.
3. Залізний В. Інвестиційний менеджмент у світовій економіці: загрози та сучасні виклики. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-32>
4. Іжевський П., Самарічева Т., Кудельський В. Цифрові інновації в розвитку малого бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-78>
5. Магас Н., Чабанюк О., Бернацька І. Розвиток теорій та концепцій управління інтелектуальним капіталом підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-15>
6. Манн Р., Мартінович В. Інтелектуальний капітал як чинник зростання інноваційного потенціалу регіону. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2024. Т. 35 (74). № 1. С. 55-60.
7. Партин Г., Загородній А. Інтелектуальний капітал суб'єкта господарювання: сутність, складники, методи оцінювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2022. Вип. 45. С. 30-41.
8. Рамський А., Лойко Є. Розвиток інтелектуального капіталу в умовах цифрової трансформації суб'єктів господарювання. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2025. № 1(15). DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0130>

9. Сакун Л., Веденіна Ю., Мажаренко К., Шишлова Ю. Вплив інноваційних методів управління ризиками на результативність інвестиційної діяльності. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. № 328(2). С. 181-189.
10. Сіденко С. Інтелектуальний капітал в стратегії інноваційного розвитку України. *Вісник: Міжнародні відносини*. 2024. № 57 (1). С. 95-100.
11. Стратегія цифрового розвитку інновацій до 2030 року. URL: https://winwin.gov.ua/assets/files/WINWIN_N_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf
12. Турчіна С., Азаров В. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність: визначення і особливості розвитку в умовах глобальних трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-81>
13. Шульга О.В. Інтелектуальний капітал: сутність та напрями використання. *Economics Bulletin*. 2023. №4. С. 28-34.
14. Zakharova O., Kratt O. Economic Study and Risk Estimate of the Investment in the Human Capital. *Economics & Sociology*. 2014. Vol. 7. № 2. Pp. 94-108.
15. Zakharova O. Specificity of knowledge management in the enterprise in dependence on the stage of the person's life cycle. *Journal of the Knowledge Economy*. 2019. Vol. 10. №4. Pp. 1447-1465.

References:

1. Yepifanova I. & Hladka D. (2020). Sutnist i skladovi intelektualnogo kapitalu pidpriemstva. *Visnyk Khmelnytskogo nacionalnogo universytetu. Ekonomichni nauky*, 4, 1, 108-112.
2. Zaborskyi L., Shaposhnikov D. & Bilakovskiy L. (2024). Tsyfrova ekonomika ta yii rol u formuvanni innovatsiinogo biznes-seredovyscha. *Ekonomichni prostir*, 191, 217-224.
3. Zalizniuk V. (2025). Investytsiyni menedzhment u svitovii ekonomitsi: zahrozy ta suchasni vyklyky. *Ekonomika ta suspilstvo*, 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-32>
4. Izhevskiy P., Samaricheva T. & Kudelskiy V. (2024). Tsyfrovi innovatsii v rozvytku maloho biznesu. *Ekonomika ta suspilstvo*, 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-78>
5. Mahas N., Chabaniuk O. & Bernatska I. (2023). Rozvytok teorii ta kontseptsii upravlinnia intelektualnym kapitalom pidpriemstva. *Ekonomika ta suspilstvo*, 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-15>
6. Mann R. & Martinovych V. (2024). Intelektualnyi kapital yak chynnyk zrostantia innovatsiinogo potentsialu rehionu. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia*, 35 (74), 1, 55-60.
7. Partyn H. & Zahorodnii A. (2022). Intelektualnyi kapital subiekta hospodariuvannia: sutnist, skladnyky, metody otsiniuvannia. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, 45, 30-41.
8. Ramskyi A. & Loiko Ye. (2025). Rozvytok intelektualnogo kapitalu v umovakh tsyvrovoi transformatsii subiektiv hospodariuvannia. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*, 1(15). DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0130>
9. Sakun L., Viedienina Yu., Mazharenko K. & Shyshlova Yu. (2024). Vplyv innovatsiinykh metodiv upravlinnia ryzykamy na rezultatyvnist investytsiinoi diialnosti. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 328(2), 181-189.
10. Sidenko S. (2024) Intelektualnyi kapital v stratehii innovatsiinogo rozvytku Ukrainy. *Visnyk: Mizhnarodni vidnosyny*, 57 (1), 95-100.
11. Stratehiia tsyvrovoho rozvytku innovatsii do 2030 roku. URL: https://winwin.gov.ua/assets/files/WINWIN_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf
12. Turchina S. & Azarov V. (2023). Intelektualnyi kapital ta intelektualna vlasnist: vyznachennia i osoblyvosti rozvytku v umovakh hlobalnykh transformatsii. *Ekonomika ta suspilstvo*, 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-81>
13. Shulha O.V. (2023). Intelektualnyi kapital: sutnist ta napriamy vykorystannia. *Economics Bulletin*, 4, 28-34.
14. Zakharova O. & Kratt O. (2014). Economic Study and Risk Estimate of the Investment in the Human Capital. *Economics & Sociology*, 7, 2, 94-108.
15. Zakharova O. (2019). Specificity of knowledge management in the enterprise in dependence on the stage of the person's life cycle. *Journal of the Knowledge Economy*, 10, 4, 1447-1465.

INTELLECTUAL CAPITAL IN THE SYSTEM OF INNOVATION AND INVESTMENT MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

Olena Prygodiuk

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management and Business Administration
Cherkasy State Technological University

Victor Martinovych

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
of the Department of Economics and Management
Cherkasy State Technological University

Oleksandr Marchenko

Doctor of Philosophy in Economics,
Doctoral Student at the Department of Economics and Management
Cherkasy State Technological University

Summary. The article presents a comprehensive study of the role of intellectual capital in the system of innovation and investment management of industrial enterprises. It is substantiated that the transition to a digital and knowledge-based economy entails the transformation of traditional approaches to resource management, where intangible assets, in particular knowledge, competencies, creativity of personnel, technological solutions, corporate culture and innovative capacity of the enterprise, acquire decisive importance. Intellectual capital is defined as an integrated system of knowledge, skills, organizational procedures and relationships that create added value and ensure sustainable development of the enterprise. An analysis of scientific approaches to structuring intellectual capital is carried out, in particular in the works of I. Epifanova, N. Magas, G. Partyn, S. Turchina, who consider it as a set of human, structural and relational capitals. It is determined that human capital forms the basis of the innovative potential of the enterprise, structural capital provides institutional conditions for its development, and relational capital strengthens partnership ties and contributes to the formation of a favorable business environment. Particular attention is paid to the study of digital platforms and technologies that act as an infrastructure factor in the development of intellectual capital and the optimization of investment processes. The article summarizes that effective management of intellectual capital requires the integration of innovative, financial and managerial mechanisms, which allows achieving a synergistic effect between the creation of new knowledge and its commercialization. A conceptual model of the formation of an innovation and investment management system based on intellectual capital is proposed, which defines the relationships between the elements of the knowledge infrastructure, digital management tools, investment decisions and the results of innovation activities. It is proven that intellectual capital is a strategic resource capable of ensuring the growth of the market value of the enterprise, its competitiveness and adaptability to the challenges of the external environment. The practical value of the study lies in the possibility of using its provisions to develop methodological support for assessing the effectiveness of intellectual capital management, determining priority areas of investment in intangible assets, as well as building models for the strategic development of industrial enterprises in the context of digitalization of the economy.

Keywords: intellectual capital, innovation and investment management, enterprise, innovation potential.

Стаття надійшла: 19.11.2025

Стаття прийнята: 30.11.2025

Стаття опублікована: 26.12.2025